

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

BES-reporter geeft vandaag - 9 september 2020 - een analyse van de recente (relatieve) uitbraak van covid19 op Sint Eustatius (zie <https://bes-reporter.com/index.php/2020/09/09/analysis-does-statia-government-deserve-so-much-heat-for-the-current-covid-crisis/>). De centrale vraag daarbij is blijkens het artikel: "*had de uitbraak kunnen worden voorkomen door de lokale overheid?*". Ik weet niet wie het artikel heeft geschreven en dat hoeft ook niet, maar na lezing bedacht ik mij in elk geval dat de politieke partij van zowel de verantwoordelijk staatssecretaris als van de huidige regeringscommissaris nooit echt verlegen heeft gezeten om een 'spindoctor'.

In het artikel wordt genoemde 'centrale vraag' ingebed in een bredere context van waaruit dan gemakkelijk kan worden gesteld dat niemand deze pandemische consequenties kon voorzien en dat doorlopend volledige beslissingen moeten worden genomen op slechts gebrekkige wetenschap of feiten. In statistisch geformuleerde grootheden (i.c. zoveel gevallen per honderdduizend inwoners) is de (relatieve) uitbraak immers nog steeds klein. Of je een kleine, gesloten gemeenschap zoals de gemeenschap van Sint Eustatius 'zomaar' langs deze meetlat mag leggen is voor mij een vraag waarop het antwoord nog niet zo eenduidig is te geven. Het punt van het excuses maken is absoluut waar maar op het moment dat die hadden moeten komen (dinsdagavond!) zijn ze in elk geval zeer zeker niet geuit (eerder het tegendeel is waar). Elk later uitgesproken woord van excuses komt over als "gemaakt" en als "door anderen ingegeven".

Van harte ben ik met de analist van BES-reporter eens wanneer hij (of zij?) stelt dat het virus niet zomaar de wereld uit is. Het is op de omringende eilanden (en in de rest van de wereld) dus reken erop dat het ook een keer op Sint Eustatius zal arriveren. Echter de enige strategie die door de lokale overheid is gevolgd "hou het virus buiten het eiland zolang er geen medicijn of vaccin is ontwikkeld". In onder meer mijn brief van 4 april jl. schrijf ik u: "*In termen van scenario denken lijkt het alsof niemand onder ogen wil zien wat er moet gebeuren wanneer meer positieve gevallen zich voordoen waarbij ook de ernstige verschijnselen met een levensgevaarlijke aanval op het ademhalingssysteem zich manifesteren*". Nee, alle inzet is erop gericht om het virus buiten de deur te houden. Er is geen enkele andere strategie.

Noot: Mocht ik het hier mis hebben, dan is deze breder gerichte strategie slechts bekend in een bijzonder kleine kring want er is op geen enkele manier, ook maar enige publiciteit gegeven aan een andere strategie. Dit past overigens in het beeld dat alom bestaat van deze en voorgaande regeringscommissaris (onder aansturing van de staatssecretaris BZK): er wordt gewoonweg niet gecommuniceerd (in termen van overleg, met niet alleen ruimte voor spreken of schrijven maar ook voor luisteren).

Het enige zwakke in dit alles, en ook dat onderkent de analist van BES-reporter, betreft de 'essential worker'. Bij werkelijk levensbedreigende situaties waarin bijvoorbeeld een arts handelend moet optreden, kan ik mij voorstellen dat er uitzonderingen moeten worden gemaakt (in dit voorbeeld dus voor de arts, veronderstellend dat die er niet is op het eiland; in de huidige situatie overigens niet eens 'zomaar' een voorbeeld...). In alle andere gevallen bestaat er mijns inziens niet zoiets als een 'essential worker'. Kortom, schrap dat begrip uit de vocabulaire van de beleidsmaker, de crisismanager, de regeringscommissaris, kortom: van de gehele lokale overheid!

De analist van BES-reporter komt vooralsnog niet verder dan dat de definitie van de 'essential worker' opnieuw tegen het licht moet worden gehouden. Zo'n definitie bestaat helemaal niet: dhr Van Rij heeft mij zelf eens aangegeven dat alleen hij bepaalt wie er 'essential worker' is. Dit deed hij in een gesprek met mij waarin hij aangaf dat "*docenten in dat geval toch ook gewoon 'essential workers' zijn*" (waar ik het overigens niet mee eens ben: docenten zijn belangrijk maar niet essentieel in de zin van een levensbedreigende situatie). De analist van BES-reporter noemt voorbeelden waarin sprake is van uitval van telefonie of internet. Dat zijn bepaald geen voorbeelden van levensbedreigende situaties. Ik ben de eerste die zal beamen dat dergelijke situaties uiterst onhandig zijn, maar zeker niet levensbedreigend. Ook met orkaan Irma in 2017 moesten we het immers even zonder deze voorzieningen doen.

Ten slotte stelt de analist van BES-reporter dat mensen nu eenmaal niet alles kunnen weten en ook fouten zullen maken. Niet alleen nu, ook in de toekomst. Wie ben ik om een dergelijke wijsheid te ontkennen. Maar een attitude waarin protocollen gewoonweg niet worden aangehouden kan ik toch moeilijk vatten onder "mensen maken nu eenmaal fouten". Dit is gewoon moedwillig dom en dus wel degelijk aanrekenbaar.

Tja, en dan rond ik af met iets ongrijpbaars als consensus in een regeringscoalitie en dualiteit in kabinet en parlement. Het lijkt bijna onkies om iets 'vervelends' aan de orde te stellen als dat een 'eigen' staatssecretaris betreft. Die attitude stoort me, tegelijkertijd begrijp ik hem. Was het maar zo dat Kamerleden werkelijk zonder last of ruggespraak kunnen en mogen oordelen, zelfs wanneer het de eigen partij betreft. Met deze omissie in onze politiek - of zo u wilt: met dit verschil tussen theorie en praktijk - zal ook ik moeten leren leven.

Ik blijf u veel wijsheid toewensen! Zeker met deze laatste alinea in mijn hoofd... ;-)

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

cc: Voorzitter en leden van de Commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport